

Příloha 9 – Práce s žákovským portfoliem

Práce s žákovským portfoliem v českém jazyce

Žáci jsou prostřednictvím portfolia vedeni k sebehodnocení na základě srovnávání svých předchozích výkonů (písemné práce uložené v portfoliu) s aktuálními výkony. Aktivně pracují s chybami, které dělali v minulosti, a vyhodnocují, zda byly některé chyby odstraněny, nebo zda se opět opakovaly.

Práce s portfoliem se realizuje v průběhu hodiny, práci s portfoliem také mohou žáci dostat jako domácí úkol (příprava na písemnou práci). Učitel/ka sleduje v portfoliu žáka rozvoj jeho schopností a dovedností a slovně hodnotí jeho pokroky. Sám žák si takto lépe uvědomuje posun ve výkonech. Někdy je žák veden k tomu, aby sebehodnocení prostřednictvím portfolia vypracoval písemně.

Konkrétní příklad

Na konci roku píše žák kontrolní písemnou práci, která obsahuje mluvnické učivo za celý školní rok (test – varianta A). Jeho práce se uloží do žákovského portfolia. Na začátku následujícího ročníku žák vypracovává opakovací kontrolní práci (test – varianta B). Tyto dvě varianty, pokud jde o zadání úkolů, jsou stejné, liší se pouze obsahem. Při srovnání prací žák zjišťuje, jak které učivo ovládá, zda došlo k nějaké změně v jeho výkonech. Realizuje sebehodnocení na základě porovnání hodnocení písemné práce (je lepší, stejné, horší) a na základě srovnání dosaženého počtu bodů získaných v jednotlivých typech úkolů. Takovému sebehodnocení věnuje učitel/ka část hodiny.

Jiný příklad

Před slohovou prací např. v útvuru „vypravování“ si žák prohlédne svůj text z uplynulého období (např. z předchozího ročníku). Tím si zopakuje učivo, uvědomí si podstatu tohoto slohového útvaru a snadno zjistí, jakých chyb se v minulém období při psaní dopustil. Pojmenuje pozitivní a negativní stránky svého minulého výkonu (např. dokáže pracovat s přímou řečí, často opakuje sloveso „být“, nepracuje s optickým strukturováním textu – odstavci apod.). V navazující slohové práci stejného typu se už podobných chyb snáze vyvaruje a zamyslí se nad tím, čím by mohl text obohatit a vylepšit. Starý a nový výkon pak může porovnat a zhodnotit, které nedostatky se mu podařilo odstranit a které přetrvávají.